

Biện pháp quản lý hoạt động đánh giá kết quả học tập môn Tiếng Việt lớp 3 theo hướng phát triển năng lực trong hệ thống giáo dục Newton-Pascal, thành phố Hà Nội

Nguyễn Tú Anh*

* Trường Tiểu học - THCS Pascal, Q Bắc Từ Liêm, TP Hà Nội
Received: 1/6/2024; Accepted: 5/6/2024; Published: 12/6/2024

Abstract: The process of planning, organizing, directing, and monitoring learning outcome assessment activities toward enhancing students' capacity to meet the suggested assessment goals and oversee assessment activities is known as managing learning outcome assessment activities towards teaching students how to learn. The paper suggests ways to increase operational efficiency based on an evaluation of the grade 3 Vietnamese language learning outcomes and the management status as it relates to capacity development in the Newton-Pascal education system in Hanoi.

Keywords: Assessment, assessment of learning outcomes, Vietnamese subject, capacity

1. Đặt vấn đề

Nghị quyết 29 - NQ/TW ngày 4/11/2013 xác định: “Đổi mới căn bản hình thức và phương pháp thi, kiểm tra và đánh giá kết quả giáo dục, đào tạo, bảo đảm trung thực, khách quan: Việc thi, kiểm tra và đánh giá kết quả giáo dục, đào tạo cần từng bước theo các tiêu chí tiên tiến được xã hội và cộng đồng giáo dục thế giới tin cậy và công nhận. Phối hợp sử dụng kết quả đánh giá trong quá trình học với đánh giá cuối kỳ, cuối năm học; đánh giá của người dạy với tự đánh giá của người học; đánh giá của nhà trường với đánh giá của gia đình và của xã hội...”. Việc đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập (KQHT) của học sinh (HS) đóng vai trò quan trọng, tạo động lực thúc đẩy đổi mới phương pháp dạy học (PPDH), kích lệ phát triển năng lực học tập của HS, góp phần nâng cao chất lượng, đảm bảo mục tiêu GD & ĐT theo tinh thần Nghị quyết số 29-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng “Về đổi mới căn bản, toàn diện GD & ĐT tạo đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng XHCN và hội nhập quốc tế”, thực hiện có hiệu quả Chương trình giáo dục phổ thông (GDPT) 2018. Ở bậc Tiểu học nói chung và các trường tiểu học trong hệ thống GD Newton - Pascal, TP Hà Nội thực hiện nghiêm túc việc đánh giá kết quả rèn luyện và học tập của HS theo Thông tư số 27 đảm bảo khách quan, công tâm, đánh giá đúng phẩm chất và năng lực HS. Để đổi mới KTĐG, trong quá trình tổ chức dạy học GV đã được tập huấn, bồi dưỡng các PPDH và năng lực và KTĐG theo định hướng phát triển phẩm chất và

năng lực; được tập huấn sử dụng SGK lớp 1,2,3,4 các trường tăng cường hội thảo, dự giờ, kịp thời chia sẻ, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc cho GV trong quá trình dạy học theo SGK mới. Để đánh giá HS, GV đã sử dụng PP ra đề kiểm tra. Song cách ra đề kiểm tra còn phiến diện, đơn điệu, thiếu cơ sở khoa học, kết quả đánh giá còn nhiều sai số hệ thống chưa đánh giá được năng lực học tập của HS.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Một số khái niệm cơ bản

2.1.1. Đánh giá kết quả học tập:

Tác giả Vũ Thị Phương Anh, Hoàng Thị Tuyết coi đánh giá KQHT là việc đưa ra các phán xét, nhận định và nhấn mạnh đến mục đích của đánh giá. Theo cách hiểu này, đánh giá KQHT là một thuật ngữ chỉ quá trình hình thành những nhận định, rút ra những phán đoán hoặc kết luận về phẩm chất, trình độ của HS, hoặc dựa trên cơ sở những thông tin đã thu thập được một cách hệ thống trong quá trình kiểm tra đưa ra những quyết định về việc dạy học .

Tác giả trong phạm vi nghiên cứu cho rằng: “Đánh giá KQHT là quá trình phân tích, tập hợp những thông tin để đưa ra nhận định về mức độ đạt được các KQHT của HS. Từ đó, so sánh với những mục tiêu đã đề ra và sử dụng những thông tin để đưa các quyết định phù hợp.”

2.1.2. Đánh giá kết quả học tập theo hướng phát triển năng lực

Đánh giá kết quả học tập theo hướng năng lực nhằm hình thành và phát triển các năng lực chung, những năng lực đặc thù để cung cấp thông tin chính xác, kịp thời về sự tiến bộ của HS để hướng dẫn hoạt động học

tập, điều chỉnh các hoạt động dạy học, bảo đảm sự tiến bộ của từng HS và nâng cao chất lượng GD.

2.1.3. Quản lý hoạt động đánh giá KQHT theo hướng phát triển năng lực HS

Quản lý hoạt động đánh giá KQHT theo hướng phát triển năng lực HS được hiểu là quá trình lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra hoạt động đánh giá KQHT theo hướng phát triển năng lực HS nhằm đạt được mục tiêu đánh giá và quản lý hoạt động đánh giá đề ra.

2.2. Đánh giá chung về thực trạng quản lý hoạt động đánh giá KQHT môn Tiếng Việt lớp 3 theo hướng phát triển năng lực trong hệ thống GD Newton - Pascal, TP Hà Nội

Nhìn chung, các GV đã đánh giá tốt về năng lực đọc hiểu của HS, năng lực tạo lập (KN viết văn bản, viết đúng ngữ pháp, viết đúng nội dung chủ đề yêu cầu, viết.

Nội dung quản lý được quan tâm thường xuyên thực hiện là: Phân tích thực trạng hoạt động đánh giá KQHT môn Tiếng Việt; Sử dụng kết quả kiểm tra vào việc điều chỉnh PPDH của GV và PP học tập của HS với kết quả thực hiện tốt.

Tuy nhiên một số GV chưa xác định mục tiêu từng bài học căn cứ trên mục tiêu của môn Tiếng Việt ở 3 nội dung: KN, kiến thức, thái độ.

2.3. Biện pháp quản lý hoạt động đánh giá kết quả học tập môn Tiếng Việt lớp 3 theo hướng phát triển năng lực trong hệ thống GD Newton - Pascal, TP Hà Nội

2.3.1. Chỉ đạo lập kế hoạch và nâng cao nhận thức cho các lực lượng giáo dục về đánh giá kết quả học tập môn Tiếng Việt theo hướng phát triển năng lực ở trường tiểu học

a. Mục tiêu của biện pháp

QL đánh giá KQHT theo hướng phát triển năng lực thường xuyên chịu sự chi phối của các nhân tố bên ngoài cũng như bên trong và nhiều rất nhiều những tác động trong sự thay đổi của hoạt động đánh giá KQHT của HS.

b. Nội dung thực hiện

Để thực hiện tốt biện pháp trên, CBQL các trường tiểu học cần thực hiện các nội dung sau:

Thứ nhất: Xác định thực trạng quản lý các yếu tố đầu vào, đầu ra, các yếu tố bối cảnh

Trạng thái hiện tại là trạng thái chứa các yếu tố cần phải thay đổi để nhà trường phát triển bền vững. nhà trường đề ra được biện pháp cũng như có lộ trình đúng đắn và phù hợp nếu xác định chính xác trạng thái hiện tại.

Thứ hai: Lựa chọn biện pháp và lập kế hoạch

Tiến hành cung cấp thông tin để Tổ trưởng chuyên môn, GV thấy rõ thực trạng đánh giá KQHT cũng như những rào cản đối với hoạt động đánh giá KQHT.

Thứ ba: Xây dựng đội ngũ GV cốt cán (đội ngũ GV đầu đàn)

Đội ngũ GV cốt cán có vai trò đầu tàu, dẫn dắt cả trường tiểu học trong việc thực hiện tất cả các nhiệm vụ chuyên môn nói chung cũng như đánh giá KQHT ở trường tiểu học nói riêng. Hiệu trưởng để xây dựng được đội ngũ GV đầu đàn cần đánh giá thực trạng đội ngũ GV và xác định chính xác ba nhóm đối tượng: nhóm sẵn sàng ủng hộ đổi mới; nhóm không muốn hoặc phản đối đổi mới; nhóm không phản đối cũng không ủng hộ.

c. Điều kiện thực hiện

Ban Giám hiệu phải lập kế hoạch chi tiết về công tác bồi dưỡng ý thức và nâng cao nhận thức cho tất cả các lực lượng để thực hiện tốt các nội dung. Xây dựng kế hoạch bắt đầu từ đánh giá đúng thực trạng của nhà trường, xác định mục tiêu phù hợp với tầm nhìn để đề ra các biện pháp phù hợp, khả thi.

2.3.2. Huy động cán bộ quản lý, GV nhà trường cùng tham gia xây dựng kế hoạch KTĐG kết quả học tập môn Tiếng Việt lớp 3 theo hướng phát triển năng lực

a. Mục tiêu

Giúp tất cả cán bộ GV nhà trường hiểu rõ kế hoạch đánh giá KQHT của HS, thực hiện kế hoạch một cách dễ dàng.

b. Nội dung thực hiện

Một số những nội dung cơ bản để tăng cường sự tham gia của cán bộ GV nhà trường vào xây dựng kế hoạch đánh giá KQHT HS gồm:

Tăng cường đối thoại, phối hợp và thảo luận giữa cán bộ, GV chủ nhiệm lớp của nhà trường về các nội dung kế hoạch, mục tiêu và các biện pháp thực hiện. Phân tích tình hình nhà trường để xác định rõ những điểm yếu, điểm mạnh, thách thức và thời cơ đối với việc đánh giá KQHT của HS trong nhà trường. Tiếp thu tâm tư, nguyện vọng, ý kiến của HS lẫn phụ huynh HS một cách nghiêm túc và thấu hiểu về mong muốn thay đổi.

Ban Giám hiệu, tổ chuyên môn lên kế hoạch tổng thể quy định kiểm tra định kỳ, thường xuyên, phân chia nhiệm vụ cho các nhóm GV và thông tin trao đổi từ phía cán bộ GV để có điều chỉnh phù hợp, cần thiết, kịp thời.

Ban Giám hiệu, tổ chuyên môn xây dựng kế hoạch dạy học cho nhà trường một cách mềm dẻo, linh hoạt mà vẫn đảm bảo đúng yêu cầu của chương trình.

c. Điều kiện thực hiện

Đưa vào kế hoạch hành động của nhà trường, của các tổ chuyên môn và của mọi GV việc đánh giá KQHT của HS. Những định hướng đổi mới về công tác đánh giá KQHT của HS được Ban Giám hiệu đưa ra từ đầu năm học đến toàn thể hội đồng GV. Xác định rõ mục tiêu môn Tiếng Việt với từng khối lớp, từng giai đoạn trong năm học trong xây dựng kế hoạch GD nhà trường.

2.3.3. Chỉ đạo thực hiện nội dung hoạt động đánh giá kết quả học tập HS hướng đến sự thay đổi

a. Mục tiêu của biện pháp

Giúp GV thực hiện tiến hành đánh giá KQHT cả về nội dung cũng như hình thức. Chỉ đạo triển khai công tác đánh giá KQHT theo đúng kế hoạch đề ra, đạt kết quả tốt nhất.

b. Nội dung thực hiện

Cần tuân thủ theo một quy trình khoa học trong công tác đánh giá KQHT ở các trường tiểu học. HT chỉ đạo cụ thể vào các công việc sau:

Chỉ đạo xây dựng kế hoạch đánh giá KQHT của HS. Chỉ đạo xây dựng quy trình KTĐG KQHT. Chỉ đạo xây dựng thực hiện KTĐG KQHT. Hiệu trưởng khi tiến hành kiểm tra, cần dựa vào sự giúp đỡ của các tổ, nhóm trường chuyên môn hoặc lực lượng GV giỏi nòng cốt của bộ môn, hoặc các tổ chức đoàn thể, qua đó để thúc đẩy sự tự kiểm tra thường xuyên của cá nhân cũng như trường tiểu học.

Kết hợp giữa đánh giá trong và đánh giá ngoài: kết hợp kết quả đánh giá của các cơ quan quản lý; các thành viên trong nhà trường, HS và cha mẹ HS và cộng đồng cùng tham gia đánh giá.

c. Điều kiện thực hiện

CBQL các trường tiểu học xây dựng và công khai quy trình đánh giá KQHT của HS đến toàn thể GV trong nhà trường.

GV có KN xây dựng các đề kiểm tra theo định hướng phát triển năng lực của HS.

2.3.4. Chỉ đạo bồi dưỡng nâng cao năng lực hoạt động đánh giá kết quả học tập học sinh cho đội ngũ GV

a. Mục tiêu của biện pháp

- Bồi dưỡng cho cán bộ, GV về mục tiêu của đánh giá KQHT, biên soạn bài tập, câu hỏi, đề KTĐG theo định hướng phát triển năng lực HS.

- Đề đánh giá KQHT theo định hướng phát triển năng lực cần nâng cao năng lực của CBQL, GV các trường tiểu học.

b. Nội dung thực hiện

- Bồi dưỡng cho GV quy trình biên soạn đề kiểm

tra theo tiếp cận năng lực, tập trung vào những nội dung sau:

Sau khi học xong một chủ đề, một chương, một học kì hay toàn bộ chương trình một lớp, một cấp học... thì đề kiểm tra là một công cụ đánh giá KQHT, Quy trình biên soạn đề kiểm tra theo hướng phát triển năng lực học tập của HS cần thực hiện theo các bước sau:

Bước 1. Xác định mục đích của đề kiểm tra.

Bước 2. Xác định hình thức kiểm tra.

Bước 3. Thiết lập ma trận đề kiểm tra

Bước 4. Biên soạn câu hỏi theo ma trận.

Bước 5. Xây dựng hướng dẫn chấm (đáp án) và thang điểm.

c. Điều kiện thực hiện

CBQL và GV nhà trường cần có kế hoạch bồi dưỡng năng lực, cần nhận thức được tầm quan trọng của công tác bồi dưỡng năng lực đánh giá KQHT của HS theo định hướng. Bản thân mỗi GV cũng phải tích cực tham gia hoạt động bồi dưỡng và nhất là tự bồi dưỡng.

Tóm lại, các biện pháp quản lý hoạt động đánh giá kết quả học tập môn Tiếng Việt theo định hướng năng lực trong hệ thống GD Newton - Pascal, TP Hà Nội mà luận văn đưa ra xuất phát từ thực tiễn hoạt động KTĐG kết quả học tập môn Tiếng Việt trong hệ thống GD Newton - Pascal, TP Hà Nội.

3. Kết luận

Các biện pháp quản lý hoạt động đánh giá kết quả học tập môn Tiếng Việt lớp 3 theo hướng phát triển năng lực trong hệ thống GD Newton - Pascal, TP Hà Nội được thiết kế theo một chu trình quản lý đồng bộ: từ khâu chuẩn bị các điều kiện cho đến lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra, đánh giá và đảm bảo các điều kiện cần thiết cho công tác quản lý hoạt động đánh giá kết quả học tập môn Tiếng Việt lớp 3 theo hướng phát triển năng lực ở các trường tiểu học.

Tài liệu tham khảo

1. Vũ Thị Phương Anh, Hoàng Thị Tuyết (2005), *Đánh giá kết quả học tập ở tiểu học, Tài liệu bồi dưỡng giáo viên tiểu học, Dự án phát triển giáo viên tiểu học, Bộ Giáo dục và Đào tạo, NXBGD. Hà Nội*

2. Trần Bá Hoàn (1995), *Đánh giá trong giáo dục, NXB Giáo dục Hà Nội.*

3. Phạm Minh Hạc (2014), *Luận bàn về giáo dục - Quản lý giáo dục - Khoa học giáo dục, NXBGDVN. Hà Nội*

4. Hoàng Phê (chủ biên) (2002), *Từ điển tiếng Việt, NXB Đà Nẵng.*

5. Trần Thị Tuyết Oanh (2007), *Đánh giá và đo lường kết quả học tập, NXB GD. Hà Nội*